

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 16. Ecce. Antiquorum omnia desideria in Christo terminabantur, illudque testati sunt ipsa dispositione sepulturæ suæ; & nunc cuncta complentur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

In 6. 11. Epist. ad Heb. 11. Virga regnum significat. Lorin in c. 6. Sapi. 12. Pineda in c. 9. Job 48. 7. Ezech. 37. 16. Et erit in unione in manu tua.

Ut Deus ostenderet cui tribui supremum populi regimen esset conferendum & potestas, duo decim inquit virgas, de singulis tribubus unam in tabernaculo collocari: quia virga supremam denotat potestatem. unde dum a Deo Moyses mittitur in Aegyptum divina polleat potestate, quae illum ipso Rege Pharaone creabat superiorem & velut Regem suum. Constat in Deu Pharaonis. Testatur S. eloquium. *Reversus est Moyses in Aegyptum portans virgam Dei in manu sua.* Et quoniam illud sit valde commune, tamen amplius fuit SS. Patriarchis & Prophetis & in S. Scriptura frequentius per virgam indicari Christum Regem, eius regnum, caelestem & aeternam potestatem: Quinimo & ille petrus Propheta Balaam diuino instinctus quoad hoc revelatione, quia Deus illum certa quadam occasione voluit illuminare, ipsum in figura virgae declaravit, quod toti mundo esset imperaturus, omnemque inimicos sibi subiugaturus: vt notatque D. Hieron. a. D. Ambr. b. D. Cyprian. e. & D. Maximus d. *Oritur stella ex Jacob. & conserget virga de Israel. & percussit duces Moab, &c. Et erit omnis idumen possessio eius.* Ipsum igitur, ait Doctor Angelicus voluit iacob adorare, cum adoraret pariem superiorem virgae Ioseph filij sui. *Consideravit potestatem Christi, & adoravit de Ser. 3. de Christi significatione per virgam illam.* Verpen de flagrantia Christi videndi desideria Regem supericium in hoc mundo: nam cum illa non pollet in hac vita gaudere esse completa, hac iam hinc accipiente tanto demonstrat ardentiora, agitque id quod ait Apollolus: *A longe eas aspiciens & saluans: sicut in mari nauigans, si propatiam suam transeat, quae maeris tempestas no-*

sunt ad terram appellere, nauisq; vento iactatur contrario, saltem a longe illum inuocet & saluatur: sicut etiam postmodum fecit Moyses, dum enim ingressus illi negatur in terram promissionis, ascendit in montem altiore, illamque inde intuitus iam capularis saluat, illique congratulatur & applaudit. Liquidò patet hic ardentissima desideria quibus hic Patriarcha sanctissimus videndi Christum in hoc mundo vehementius exardescibat.

§. 16. Ecce. Antiquorum omnia desideria in Christo terminabantur, illudque testati sunt ipsa dispositione sepulturae suae; & nunc cuncta complentur.

Hae eadem desideria sanctissimus declarat Patriarcha, filium suum Ioseph solemni obligans iuramento, ne corpus suum in terra patretur Aegypti sepeliri, sed continuo transferret illud in terram promissionis sephendim, in qua sepulchri erant patris sui Isaac & avus Abraham SS. Patriarchae admirantur praecognitionem tam solemni iuramento confirmatam. In quo Curia differret vna terra ad aliam? Quis maiorem quietem eob in corpore illius in vna quam in alia consequeretur? terra Quod amplius solamen animae eius prelitum, ex Chanana eo quod cadaver in vna potius quam in altera voluit regione quiesceret: Plures profertur SS. Doctores sepelire rationes, & proposito nostro conuenit ea quae signat D. Augu. quod praenouerant SS. illi Patriarchae, quorum posteritas Deus terram illam addiderat, quod cum ex illis Christus esset in mundo nasciturus, nasciturus erat, victurus, ambulaturus, & terram illam calcaturus, imo in illa moriturus, tam singulariter, vt ab ipsa sepultura quam elegit Abraham suam ab ipso nomine sumptus locus ille desiquae est Abrahamus in qua omnes voluerunt sepeliri, ad vsque Caluarie locum vbi Christus fuit crucifixus; parum interfuerit spatium. Iraque per hoc ostendere voluit viuum videndi Christum in hoc mundo desiderium: nam hoc sibi praenoscens impossibile obstantem iam mortem, praecipit vt saltem corpus suum in illa terra sepeliretur, in qua Christus seipsum manifestaret, eumque visuri sunt qui in illa viuunt: & saltem corporum suorum cineres in illa regione quiescerent quam Dominus pedibus suis erat calcaturus. Tanta mirare desideria.

Iulius ex eodem argumento declarat idem D. August. quare in eadem occasione, qua Iacob spiritum

49

spicuum suum redditurus, cum Ioseph filio suo colloctus, & nonnulla referens illi maximè cõsolatoria, illi dixerit: fili mi, perfectum habe illudque noueris: *Quando uenibam de Mesopotamia, mortua est Rachel mater tua in itinere, &c. & sepeluit eam iuxta uiam Ephrata qua appellatur Bethleem. Ad quid hoc illi dixit? An ignorabat hoc Ioseph? Quid referebat illi huius rei gratie memoriam? Multum quidem per omne modum, tam ad suam ipsius quam filij consolatione Tenerrimè diligebat Iacob Rachel, cuius peperem gerebat memoriam, cumque uxoris illi occurreret memoria, seipsum hac consideratione demulcebat, quòd hoc illi præclarũ conculisset beneficium illam circa uiam Bethleem sepeliendo præclaris illis Christum nasciturum: iudicabat autem nihil in eius potuisse gratiam præstare præclarior, quàm eo illum loco sepeliri, ubi tam beata foret, ut transire posset & calcare Christus natus in mundo terram corpori eius propinquam, suisque planis sepulchri ipsius locum contingere: idcirco etiam demulcere uoluit hac memoria Ioseph illi gratissimã, qua cadaueris matris suæ nollet felicitatem. *Cum Iacob dixit ad Ioseph sepulchrum matris suæ, nisi forte ad rem priuatis commemorare, ubi sepulchrum matris Ioseph, ubi Christus fuerit nasciturus: Ea quoque de causa ipse Ioseph patrum suorum insilens uoluptatis, approximante mortis ultima hora, conuocans fratres suos expresso ab ipsis iuramento uoluit, ut olla sua in terra Ægypti non iacerent, sed ab ipsis in terram transferrentur promissionis. *Cum adiuuasset eam, &c. *Asportate ossa mea in Ægyptum.****

Admiratur D. Chrysof. & ait: quid hoc homo tamã clarus sapientiã quantã Ioseph, quid magis reperit in una quàm in altera regione? An ignorabat Deum ubi libet esse, totamque terram esse Dei, seque eam tam propinquã in una atque in altera conuiescere? *Nesciebat, quia Dominus est terra, & plenus desiderij? Certũ est, nihil horũ uisũ huic latere doctissimũ. Non hoc ignorabat, qui in terra uisũ ait Philosophus. Quam igitur huius facti ratio? Non est res tã parui momenti quantũ quidem Apostolus Paulus eã expendit, & ratione assignauerit, dicendo: eum iam sibi mortẽ cernebat imminere, & possibile non esset ut in uita sua oculis corporalibus in hoc mundo cernebat Dei filium, illum fidei considerans oculis, illaque doctus, eum in regione illa nasciturũ, uisũ, & moriturũ, uoluit expressè cadauer suum ibi sepeliri ut eum iam illi non posset uisus esse uicium, saltem in terra illa iaceret, in*

qua cingens illius ac funus tam beata possent forte frui, ut illis proximè transfret Dominus & ambularet. Habes hic illud D. Pauli. *A longe aspicientes promissiones, & eas saluantes: itaque omnes illi actus insignes nihil aliud præferiebant, quàm uia quãdam eorum desideria, orexim, & protestationem, ut si cum illis uixerat anhelus, illa mors non extingueret, imo potius illis ardens occumberet.*

Hinc nata colligimus tenerissima illa Tobie uerba in instante morte prolata: Translatus fuerat captiuus ex præcepto Regis Salmanassar in Ninium, pluribus annis hic uixit extorris euentibus ualde mysteriosis illi occurrentibus. Adest ultima uita: hora, ad quam se disponens altare erigit beneficium sibi à Deo concessum, atque ut Propheta diuina luce collustratus, illa cepit proloqui quæ Deus populo suo erat concessurus, illum ex hac seruitute in libertatẽ afferens atque terræ Hierusalem restituens: similiter huius uerbis prænotens felicitatem, quam in illa Deus factus homo manifestaret, quã & ipsi ciues oculis suis aspicerent: ardentiore flagrans desiderio, sanctam quandam & cupidã inuidiã demonstrans, qua illos æmulabatur, huius ciuitatis incipit extollere beatitudinẽ, & postquam illi mille optasset benedictiones faulãque declamasset, sic ait: *Beatus ero, si fuerint reliqua seminis mei ad uisũ. Tob. 13. *dam claritatẽ Hierusalẽ.* O quam beata foret illa mea fors, & quam singularis illa felicitas, si tam quando mihi licitum nõ est in te morari, & beatissima ciuitas, quãdo portas tuas Messias ingredietur, saltem ibidem vnus esset de filiis meis uel posterus, hoc mihi summæ adscribere felicitati: *Beatus ero, quia beatitudo illatus est, id quo omnia implentur desideria, & omnia beatorũ desideria eo diriguntur ut uideant filium Dei in mundo incarnatum. *Beatus ero, si fuerint reliqua seminis mei, &c. Sicut desideria dilata cor offigunt & per linguam expressa replent aera uocibus, talia fuerunt SS. Patrum desideria: etenim ex illis tristes illæ, dolorosæ & anxie manabant petitiones quibus perpetuò sidera fatigabant. *Veni Domine Ihu, &c. 1. & noli tardare. *Emitti agnum Domini, &c. *Offende nobis faciem tuam.******

Quam eleganter expressit uates Isaias, hæc desideria illis uerbis. *Uiam dirumpens calos, & Perueni descendens. *Vinam, & Domine potentissimæ tuæ trissimum placeret misericordie ut diruptis oculis ad nos Isaias descendens? Quid ais? Propheta sanctissimè? An ignoras mundum hunc totum ab ordinato motu & celorum pendere sustententia, qui**

IV.
Tobias
filijs suis
hanc op-
tar videre
dicim.

Tob. 13.
20.

V.
qui

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

qui si deficeret tota hęc vastissima machina conueteret, sicut illa horologij, si molam aut rotas constringas principales, de quarum motu totus eius pendet concertus? Nihil hoc te perterreat: erant etenim talia eius desideria, ut dicere intenderit: Domine modo illud videam, ut bene impensum iudicabo, si cœli dirumpatur, & quidquid in terra uiuit deleatur: quantumlibet cuius hominum terra cœlique continent, huic non potest comparari. Euidenter ostendit Agrippa mater Neōmūs quibz desiderio & cupiditate flagraret videndi filium suum in Cæsarem exaltatum: dum eum illi aucepit quidam magus predicaret: quod si hoc videre desideraret, auctum sibi esset de vitæ: etenim ad regnum elatus filius matrem ilico trucidaret: respondit illa, *Quid dicit dominus reges*. Perpende Hanc desiderium: uitium cœli & terra dirumpatur, modo tu mundo uenias redemptor.

VI. Aliquoties sublitū in eo quod uirat Spiritus Etiam S. Ac Balaam. Erant hic incantator, præstigiator & necromanticus: etenim diabolo conuictus detatus stupenda quælibet efficiebat ut sentiret. *Origeues, D. Aug. & D. Basil.* illum Rex Balac euocat, quatenus præstigijs suis Dei populū perderet, animosē ad terram promissionis proficiscentem: Illud igitur patraturus cum ea ueniret Demonijs atraxit sua consecrasset, iam sacrificijs occupatus, ecce à Deo illuminatur in intellectu suo ad Dei gloriam populique magnificentiam; illiq; manifestat Deus populū illum esse sibi populū electū, de quo natus erat in mundo Messias, uel non egregia & cœciosa ab eo patranda: hoc autem decreuit Deus ut in auribus ipsius Regis Balac, atque in totius populū infidelis consensu hanc ostenderet ipse Prophetiam. *Orietur stella ex Jacob, & consurgit virga de Israel, &c.* Absortus, autem in consideratione Messie eius excellentiæ & magnitudinis ac præclarissimorum operum, quæ patratet, summam incipit declarare felicitatem, sortemque optimam corū, qui uisuri illum essent in mundo, & trahens imo de pectore suspiria, uociferatur. *Hec quis uisurus est? legit Variabulus, quis uisus quando ista faciet Deus?* O millies beatorum te prædico qui hoc uisurus es. O quis ille felicissimus, qui uiuat in mundo, quanto Deus hoc beneficio cumulabit illum ineffabili? Si tantis homo diabolicis desiderijs exardesceret, solo lucis radio à Deo colluctatus circa personam Messie, quò non studio flagrarent electi Dei que familiares, qui tantò clariori de Christo Redemptore nostro notitig præstabant, eiusq; amore liquefiebant.

Si igitur desideriorum complementum adferat lætitiarum, & omnium suprema, ardentia, ac uehementia fuerunt illi, quibus summo opere concupiscebant videre posse intrantem Hierusalem filium Dei in carne nostra mortalem. *Euage age Hierusalem, exulta factu subita, respudis, duo choros festiuitatis: ecce completa sunt antiquorum Partum tuorum desideria: oculos tuos in Dominum hunc conice, tuis hunc oculis considera uenientem, in quem omnia prædesideriorum tuorum desideria vota que collimabant. Quam congruè modò dici potest Hierusalem eiusque ciuibz, quod ipse Dominus discipulis suis ante dixerat. *beati oculi qui uident que non uidentur. Dico enim uobis quia multi Reges & Reges uiderunt, uoluerunt uideri quæ uos uidistis, & non uiderunt. Quid Abraham pro tali conspectu largiretur? cui quia illud ab his mille annis ante uiderat in umbra & figura artetis, sublitū præ gaudio lacus quous. *Exultauit ut uideret diem matris uisus & gaudij est.* David totum suum regnum & magnitudinem prodigere in huius uisionis conuulsationem; Mille uitas, si tantis habereot profunderent illas & carere Prophetæ; non tamen illam obtulerunt. Tibi autem innoce uisus Hierusalem nullo tuo præce teute merito, tibi uenit obuiam rursus se sicut illico conspectibus. *Ecce exulta factu, &c.***

VIII. Hunc ego soleo discursum expendere, quò declararem quæ præparatione recipere uobis incumbat sanctissimum Sacramentum: cuius etenim ad hoc se præparandi bene dixerat. *Exulta subita, ecce Rex tuus uenit tibi.* Quam dignè gloriam & gaudium celebrates, quò Hierusalem tandem exultauit hoc triumphanti Christi sedentis in illam introitu, si sicut illa se ad hunc recipiendum præparauit humili uestiam animam si asina & pulle; te quoque ad eius susceptionem debite præparares, ad te sub speciebus Sacramentalibus introitum? O quam prudens foret illa præparatio, si desideria considerares, quibus incensū celeberrimi illi Patriarchæ, Prophetæ, & Reges illustissimi oprârunt uideri tantum hunc in mundo Redemptorem? Quam conueniens esset ut illis te desiderijs accenderes, quibus tanta illum orei & cupiditate expectabant, firma fide credentes, omne tuum in eo bonum comprehendit? Ad holidem hic cadit quod Dominus populo suo promisit. Grauitèr saris affligebantur, dolore turbati ex nimia aduentus Messie dilatione: quociens continuè & abundantes fuebant illis ex oculis lacrymarum. Citat Dominus Hanc aitque illi: uade & populo

VII. Completa sunt desideria

Luc. 10. 14.

Luc. 10. 14.

VIII. Hic notus est præparatio ad Eucharistiam.

Mat. 24. 23

pulo meo noua conſolationis nuntia, eique lo-
 quere quod omnia eorum ſim completurus de-
 ſideria, conuiuium illis inſtituere opiparum.
 Facit Dominus exercituum omnibus populis in
 morte hoc conuiuium pinguium, conuiuium vin-
 dactum, conuiuium mediatorum, vindictis deſer-
 uis. &c. Et precipitabit mortem in ſempiternum,
 & auferet lacrymam a facie, &c. Domine, deſi-
 derium quo flagrant, non potum nō cibum ſpe-
 ctat, ſed conſpectum Dei hominis viſibilis huma-
 nitate noſtra cooperit: quod ſi hoc non illi con-
 ceſſerit, manet eorum deſiderium inexpectum.
 Illud igitur eſt quod illis ſum largiturus, nam
 huic allidentes menſe eum ſuis aſpicient oculis,
 itaque verē ſibi præſentem habebunt, vt illum
 indice digito demouſtrent. Et dicit in illa di-
 uina Deum noſter ille, expellamus eum & ſaluabit
 nos.

Quinimo ea de cauſa promitto, inquit Deus,
 me in hoc conuiuium plenam omnium deſiderijs
 durarum ſatisfactionem: etenim ſi ad conſpectum
 Dei in terra tantopere anhelent, hic videbunt
 eum oculis ſuis, & ſignabunt dicentes: Ecce Deus
 noſter ipſe quia cibus illis propoſitus, erit ipſe
 Deus factus homo: nam licet ſub vmbra acci-
 dentium panis & vini cooperitus, erunt tamen,
 verē ipſe in perſona, verum eius corpus, verus
 eius ſanguis; & quale conuiuium! Prin-
 cipaliter omnibus populis. Pauperi & iuſti-
 ſſimi & omnium amabiliſſimo. Secundo: Conui-
 uium hoc ſignificum ſit corporis Chriſti, cum a-
 nima ſua, tota diuina natura repleto omnibus
 que diuini attributis, puriſſima eius carne com-
 prehenſis: deinde ſanguinem ſuum propinabit
 pro omnium. Vindictis deſeruis. Hinc per
 hanc vitam mors in æternum elinabitur. Qui
 manducauit me viuis propter me. Hic omnia ſa-
 tuatur vota: cum hic quodcumque potelt op-
 tati concludatur: hic lacrymæ ex diuina præſen-
 tia deteguntur. Quando illum recepturus es,
 audi quod tibi dicat: Exulta ſatis, iubilat, ecce Rex
 tuus veniſt tibi.

ſ. 17. Rex tuus. Exulta Regem tuum cor-
 nens naturalem ſe manifeſtantiem, ve-
 lut germani de quo Hieremias & lapis quem
 voluit Nabuchodonofor.

52. A Vget propheta ex prædiſto argumento
 cauſam lætitiæ dicendo: Læte rex tuus:
 que pariter celebres multæ compleuit
 prophetiæ. Aſtentiore deſiderio flagrauit popu-

lus ille habendi. Regem ita ſibi proprium, vt
 ex eodem eſſet ſtemmate progenitus. Primo Iudæi
 direxerunt eos Iudices à Deo conſtituti, donec ſummo
 in diebus Samuelis Prophetæ hoc ſuum expo-
 ſere Re- ſuerunt deſiderium, ſolentem illi ex parte po-
 geres opem- puli mittentes legationem, in qua mentem
 bant. ſuam hanc eſſe declarabant, habere regem ſibi
 proprium ex eadem progenie, ſequè hoc ita
 pollulare. Conſerte nobis regem, vt iudices nos
 ſicut & vniuerſa habent nationes. Grauiſſimè
 hoc accepit Samuel, atque de eo Deum conſu-
 lit: Cui ille: congratulor illis, ſatisfaciamus
 eorum petitioni, & dicto illis: mihi perplace-
 re conſtituere illis regem ex eadem eorum fa-
 milia, qui illos gubernet. Deceuit illis tunc
 temporis in Regem Saulem eiusque ſucceſſo-
 rem Dauid, vnde per proprios deinde reges di-
 recta eſt illa Reſpublica, cum autem populū
 peccata grauius intreſcerent, & quotidiane
 Deum irritarent tumultibus: eos pariter debi-
 tis puniuit ſupplicijs, præſertim mittens con-
 tra eos reges peregrinos, qui diuerſis vicibus
 urbem ceperunt populūque captiuum in va-
 rias partes abduxerunt: quo factum eſt vt in-
 tam, abiectum vilemque ſtatum decideret ho-
 nor & maietas Regum ipſorum nauatium vt
 iam delecta omnino & proſtrata cenſeretur;
 cum variis ſe regibus, diuerſique Tyrannis
 ſubiectos ingemiterent. Vnde ineffabilis erat
 illa populi triftitia, idque duabus ratio-
 nibus.

Prima: quia iam priuatos ſe debebant Re-
 ge ſuo naturali & exteris ſubiectos eſſe natio. Hinc co-
 nibus: ſecunda: quod ſi illæ ſanctæ fuiſſent cum arti-
 nobiles & illuſtres, malum fuiſſet magis roſe- ſtitia, dū-
 rabile: porro barbara erant ſummites & ido- Reges in-
 ſolatræ, ſine Deo, ſine lege, ſine pietate, habent
 ſine clementia, ſine miſericordia, ſeruentur
 diabolis, quos vt Deos ſuos colebant & adora-
 bant: cum autem diabolus inimicitias exerce-
 ret & lites ſauiffimas contra populū Dei,
 Reges illos acriter inſtigabat, vt populū dū-
 riuſ exciperent, aſſigerent, omnemque ſi-
 fieri poſſet, exterminarent: non minori ſtudio
 quàm olim fecerat dum adhuc in Agypto iu-
 go premeretur Pharaonis: illum etenim exci-
 tauit vt Dei populū deleteret, quod reſpā ten-
 tant, dum omnes illius mâculos mandauit,
 Nyli ſuctibus abſorberi, ita ſimiliter fecit
 poſtmodum cum Rege Aſſuero miniſterio per
 ſili Aman: edictum enim euulgauit quo cuncti
 Iudæi vno pariter die uocarentur. Ex illa ra-
 tionie durioribus illos traſtabant tormentis;
 erat.

I.
 1. Reg. 9.
 1. 1.
 1. 1.